

- był jeńcem wojennym w Z.S.S.R. **REFERAT HISTORICZNY** **468**
- Kanemir Leonow Aleksander, 27.11.1915, koczowniczy, robotnik, charakter, Ukraińiec.
- 1) Do niewoli dostaliśmy się 22-IX-39r. między Łuckim i Włob-dymirem. Pociągi 45 p.p. z Kijowa odjeżdżały do Podmierzna. W drodze rosyjski tanki otoczyły nas i wzięły do niewoli. Pociąg skierowany do Kijowa, gdzie był główny punkt sterowania jeńców w pociągach. Znajdowało się tam już około 12 tys. cy w Kijowie. Koncentracja odbywała się w koczowniczych obozach w Kijowie. Z tamtejszych transportami kole-jowymi odwieziono nas do Szepetówka, gdzie byliśmy ty-dzień czasu. Następnie odwieziono nas do Nowograda Wołyń-skiego. Tam przebywaliśmy 6 tygodni. Prace nas do naprawy dróg i do kopania kartofli. Żyła jeńców deszczowa do Włob-dymierza. Wyżywienie nasze przez Kijów do Zaporożia, gdzie przebywaliśmy w obozie jeńców. Było nas tam około 4 tysięcy.
- 2) Przebywaliśmy na zmianę przez 24 godziny przy oglądaniu warstw między szelami z wagonów i ładowaniem żelaza. W miejscach takich 1940 roku wyżywienie nasze do Korni A.S.S.R., gdzie pracowałem przy budowie drogi żelaznej od Kollan do Koiwy. Pracował tam przez jeńców wżimo-wi rosyjski, którym byli pomieszczeni w innym łazience.
- 3) Oboje jeńców były pomieszczone w drewnianych barakach. Żyła na 3-piętrowych pięterkach. Była wiatka ciemna. Było bardzo dużo plusku, a woda i piekło. Było także bardzo dużo śmierci. Do lasu chodziliśmy raz na miesiąc - woda była wydzielona kłębami mydła nie było wcale. Nasze miesiące wzięliśmy w białym. Długo jednak z nami, to były tylko spęski spęski.

1) Wyrzucenie - jakosci i losci zakladu od wyrabiania normy
 Byly one 4 kosci - I, II, III, IV. Heklowie wyrabiala
 tylko I; II kociot. Kociotka miedzy kotkami polegala
 na wiekszy lub mniejszy losci kociotek lub kociot w rusku.
 i wiekszy lub mniejszy losci olejku. Porcja chleba wzno-
 wota od 300 do 600gr. Pracownicy dostawali 500-700
 gr. chleba. Porcja rannay - o godz. 5³⁰, skladal sie on
 z herbaty i chleba wydawanego wieczorem. Obiad o godz. 14³⁰
 zupa z kuskami lub makaronem, lub tea z kociot, kocioty
 w zakladzie od wyrobienia normy - kawalcerek ryby
 i zupa, kociot III, IV dostawal jeszcze lepioraki.
 Pracowano w ciglu 12 godzin. Harantki byly bardzo
 ciotkie. Normy wyznaczony wyrzuceniu ziem bylo: glomy-
 4m³ a piaska 9 do 10 m³. Do sadowania transportu
 koleji - na 2 ludzi 22 m³. Nie dawano zadnego wynagro-
 dzenia. Najwyzej dawano pieny macharki. Najpoczniej praca-
 wano w ubranim wstawnym a piemiej dawano nam ubra-
 nie i otworz napit zdatke i zimierone. Hozibizyca
 miedzy robotnikami bylo bardzo dobre. Nie bylo zadnych
 kizdek, giet ani gacet. Zrenty, gilyby i lyta jadasz m.
 ryoka przy tamtejszych warunkach pracy nie mozna
 by z niej korzystac. Kandy myslal tylko o jedzeniu i
 wyprzynku po katorznej robocie i przyjein si robotom,
 ktore wyprzalo ostatnie kociot kowi.

- 2) Wzrost penicy - wiekszosc Polacy byli takze Ukraincy, Bria-
 torurini i zydn. As zydnis bylo wrogie nastawienie.
- 3) Kto nie szel na roboty lub nie pracowal na robocie temu
 dawano 400gr. chleba i wody i zamykano na noc do kociota.

Co tydzień przyjeżdżali N.K.D.S.-ici i przeprowadali badania. Nie wiem o co pytano, bo mnie na temat przesłuchania nie brano.

9). Poruce kłaska - Prawie że mi było. Jak tego kłaska głowa to mu dawano jedyną. Doktora, który za dużo dawał zwolnień od pracy, odesłano na kolony karny. Był to prawdopodobnie Polak, obywatel sowiecki, też wieści. Była taka choroba, Najczęściej chorowano na reumatyzm, łamanie kości, na cyngel, na opuchnięcie nóg, na ogólne osłabienie i wycieńczenie. W ciągu tygodnia mego w Komi N.S.S.R. na mnie - więcej 2 1/2 tygodnia zwolnienia w ciągu 5 miesięcy zmarło 125 ludzi. Najprawdopodobniej zmarło o wiele więcej, bo byliśmy podrojeni na dwie kolony, obory. Z nich 2 zostali zabitych w czasie odcinania drzew.

10). Łagerności z krajem nie było żadnej.

11) Wyjechaliśmy z Komi dnia 22 sierpnia 1941 roku do Hrasimk pod Moskwą, gdzie była komora wyrokowa polska. Z Hrasimk wysłano mnie do Tat'arskawa, gdzie przydzielono do 13 p.p.

Leonaw Aleksander.